

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2009

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä joulukuuta 2009

N:o 1171—1174

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1171	Laki valtion pääomasijoituksista talletuspankkeihin	5601
1172	Maa- ja metsätalousministeriön asetus kanojen salmonellavalvontaohjelmasta	5605
1173	Maa- ja metsätalousministeriön asetus broilereiden ja kalkkunoiden salmonellavalvontaohjelmasta	5619
1174	Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta kotieläinten jalostusaineksen maahantuonnissa annettavasta selvityksestä annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen muuttamisesta	5631

N:o 1171

Laki

valtion pääomasijoituksista talletuspankkeihin

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2009

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään toiminnaltaan terveiden ja vakavaraisten luottolaitostoinnasta annetussa laissa (121/2007) tarkoitettujen talletuspankkien tai niiden mainitussa laissa tarkoitettujen omistusyhteisöjen taikka osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitettujen osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön ensisijaisten omien varojen vahvistamiseksi tehtävistä valtion pääomasijoituksista.

2 §

Valtion pääomasijoitus

Valtio voi tehdä tässä laissa tarkoitettua pääomasijoituksen talletuspankkiin, jolle on myönnetty toimilupa Suomessa, merkitse-

mällä pankin liikkeeseen laskeman luottolaitostoinnasta annetun lain 45 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun pääomalainan. Valtio voi tehdä tässä laissa tarkoitettua pääomasijoituksen myös talletuspankin omistusyhteisöön, jonka kotipaikka on Suomessa, tai osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön, merkitsemällä omistusyhteisön tai keskusyhteisön liikkeeseen laskeman edellä tarkoitetun pääomalainan. Pääomalainalla tarkoitetaan jäljempänä tässä laissa valtion tämän lain mukaisesti antamaa pääomalainaa.

Valtio voi merkitä pääomalainan vain, jos lainan liikkeeseenlaskijan omat varat pääomalainan merkitsemisajankohtaa edeltävän viimeisen tiedossa olevan vuosineljänneksen lopussa ovat olleet vähintään luottolaitostoinnasta annetun lain 55 §:n 1 momentin mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän suuruiset, sekä, jos liikkeeseenlaskijaan sovelletaan mainitun lain 76 §:ssä tarkoitettua konsolidoitua vakavaraisuusvaatimusta, sen

HE 4/2009
TaVM 23/2009
EV 211/2009

170—2009

konsolidoidut omat varat ovat vähintään mainitun lain 76 §:ssä säädetyn konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän suuruiset.

Pääomalainaa ei kuitenkaan saa merkitä, jos liikkeeseenlaskijan omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä on 2 momentissa tarkoitetun vuosineljänneksen jälkeen Finanssivalvonnan arvion mukaan vähentynyt alle laissa säädetyn vähimmäismäärän.

3 §

Sijoituksen määrä

Valtiolla on oikeus merkitä pääomalainoja enintään neljän miljardin euron määrään asti taikka valtion talousarviossa myönnettyjen määrärahojen tai valtuuksien puitteissa.

Valtio saa merkitä vain sellaisen pääomalainan, jonka määrä vastaa enintään 25 prosenttia luottolaitostoiminnasta annetun lain 55 §:n 1 momentissa tarkoitetusta omien varojen vaatimuksesta tai, jos liikkeeseenlaskijaan sovelletaan mainitun lain 76 §:ssä tarkoitettua konsolidoitua vakavaraisuusvaatimusta, konsolidoitujen omien varojen vaatimuksesta.

Valtio merkitsee pääomalainan sen nimellisarvosta. Valtio voi merkitä vain euromääräisen pääomalainan.

4 §

Pääomalainan ehdot

Sen lisäksi, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 45 §:n 3 momentissa säädetään, pääomalainan ehtojen on täytettävä tässä laissa ja 13 §:n nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt vaatimukset.

5 §

Pääomalainan etuoikeusasema

Pääomalainan pääoman ja koron saa maksaa sen liikkeeseenlaskijan konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Pääomalainan pääoma ja korko on kuitenkin maksettava ennen muita kuin tässä laissa tarkoitettuja pääomalainoja. Mitä edellisessä virkkeessä säädetään, ei rajoita ennen

20 päivää helmikuuta 2009 liikkeeseen lasketun muun kuin tässä laissa tarkoitetun pääomalainan velkojan oikeutta.

6 §

Pääomalainan takaisinlunastaminen

Pääomalainan liikkeeseenlaskija saa lunastaa pääomalainan pääoman takaisin aikaisintaan kolmen vuoden kuluttua sen liikkeeseenlaskusta ja vain, jos liikkeeseenlaskija pääomalainan pääoman takaisinlunastuksen jälkeenkin täyttää luottolaitostoiminnasta annetussa laissa sen omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärälle säädetyt vaatimukset ja Finanssivalvonta antaa suostumuksen takaisinlunastukselle.

Valtiolla ei ole oikeutta vaatia pääomalainan pääoman takaisinlunastamista.

7 §

Pääomalainan korko

Pääomalainalle maksetaan vuotuista korkoa. Pääomalainan ehtojen mukaan koron määräytymisperusteena on valtion liikkeeseen laskemien voimassaoloajaltaan viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen koron perusteella määräytyvä viitekorko lisätynä kuuden prosenttiyksikön lisällä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään viitekoron määräytymisperusteet.

Korko maksetaan vain, jos talletuspankin ja sen konsernin viimeksi vahvistetun konsernitilinpäätöksen osoittamat voitonjakokelpoiset varat ennen koron vähentämistä riittävät koron maksuun.

Valtiolla on oikeus nimittää liikkeeseenlaskijan hallitukseen kaksi lisäjäsentä, jos liikkeeseenlaskija ei ole maksanut pääomalainalle kertynyttä koko korkoa yhdeltä vuodelta. Valtion nimittämällä hallituksen lisäjäsenillä on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin muilla hallituksen jäsenillä.

8 §

Voitonjaon rajoittaminen

Liikkeeseenlaskijan on pääomalainan ehdoissa sitouduttava siihen, että siihen asti,

kun se on lunastanut pääomallainan pääoman kokonaan takaisin, liikkeeseenlaskija jakaa varojaan osakkeenomistajille tai jäsenilleen tai näiden oikeudenomistajille taikka voitto-osuutena sijoitusosuuden tai kantarahasto-osuuden omistajille taikka säästöpankkilain (1502/2001) 41 §:n 2 momentissa säädettyyn tarkoitukseen taikka, jollei ennen 20 päivää helmikuuta 2009 liikkeeseen lasketun muun kuin tässä laissa tarkoitetun pääomallainan ehdoista muuta johdu, tällaisten pääomallainojen haltijoille korkona tai muuna tuottona enintään määrän, joka vastaa liikkeeseenlaskijan asianomaisen tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikauden voittoa tai ylijäämää vähennettynä valtion merkitsemälle pääomallainalle 7 §:n 1 momentin perusteella maksettavan koron määrällä.

Jos liikkeeseenlaskija ei jakokelpoisten varojen riittämättömyyden takia voi maksaa valtiolle pääomallainan korkojakson mukaista korkoa kokonaisuudessaan, liikkeeseenlaskija ei saa kyseistä korkojaksoa koskevan vahvistetun tilinpäätöksen eikä konsernitilinpäätöksen perusteella jakaa varojaan osakkeenomistajille tai jäsenille ja näiden oikeudenomistajille taikka voitto-osuutta sijoitusosuuden tai kantarahasto-osuuden omistajille taikka säästöpankkilain 41 §:n 2 momentissa säädettyyn tarkoitukseen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske osuus- ja lisäosuusmaksun palautusta osuuskunnan jäsenyyden päättymisen takia.

9 §

Omien osakkeiden ja kantarahasto-osuuksien hankkiminen sekä lisäosuus- ja sijoitusosuusmaksun palautus

Liikkeeseenlaskijan on pääomallainan ehdoissa sitouduttava siihen, ettei se hanki vastiketta vastaan omia osakkeitaan tai kantarahasto-osuuksiaan taikka palauta lisäosuus- tai sijoitusosuusmaksuja ennen kuin se on lunastanut pääomallainan pääoman kokonaan takaisin.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske lisäosuusmaksun palautusta osuuskunnan jäsenyyden päättymisen takia.

10 §

Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan uudelleen järjestelyt

Liikkeeseenlaskijan on pääomallainan ehdoissa sitouduttava siihen, että siihen asti, kun se on lunastanut pääomallainan pääoman kokonaisuudessaan takaisin, liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus, sulautuminen toiseen luottolaitokseen, jakautuminen, yritysmuodon muuttaminen tai toiminnan muu näihin rinnastettava uudelleen järjestäminen toteutetaan vain valtion suostumuksella.

11 §

Pääomallainan siirto

Valtiolla ei ole oikeutta siirtää pääomallainaa toiselle ilman liikkeeseenlaskijan suostumusta. Pääomallainan liikkeeseenlaskija ei saa siirtää pääomallainasta aiheutuvia velvollisuuksiaan toiselle ilman valtion suostumusta.

12 §

Markkinointirajoitus

Pääomallainaa ei saa käyttää liikkeeseenlaskijan tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen liiketoiminnan tai palveluiden markkinoinnissa.

13 §

Tarkeimmat säännökset ja valtioneuvoston päätökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään pääomallainan ehdoille asetettavista muista ehdoista sekä pääomallainan merkitsemiseen ja hoitamiseen liittyvistä toimituksista.

Valtioneuvoston yleisistunto päättää tässä laissa tarkoitetun pääomallainan merkitsemisestä. Valtiovarainministeriön on ennen päätöksen tekemistä pyydettävä asiassa lausunto Finanssivalvonnalta. Valtioneuvoston yleisistunto voi määrätä valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin suorittamaan pääomallainan merkitsemiseen ja hoitamiseen liittyvät tehtävät.

Valtiovarainministeriö nimeää 7 §:n 4 momentissa tarkoitettut jäsenet liikkeeseenlaskijan hallitukseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetyistä asioista voidaan antaa tarkempia määräyksiä ja ohjeita myös valtiovarainministeriön päätöksellä.

14 §

Valvonta

Finanssivalvonta valvoo, että talletuspankit noudattavat tässä laissa ja sen nojalla säädetyt pääomalainojen ehtoja.

Valtiovarainministeriöllä ja Valtiokontto-

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2009

rilla on salassapitosäynnösten estämättä oikeus saada pääomalainan liikkeeseenlaskijalta ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalta yritykseltä valtion pääomaisijoitukseen liittyvien tehtäviensä suorittamisen kannalta välttämättömät tiedot.

15 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2010.

Tämän lain nojalla voidaan merkitä pääomalainoja enintään 30 päivään huhtikuuta 2010 asti.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Mari Kiviniemi*

N:o 1172

Maa- ja metsätalousministeriön asetus**kanojen salmonellavalvontaohjelmasta**

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2009

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980), 8 päivänä helmikuuta 2008 annetun rehulain (86/2008) 29 §:n 2 momentin ja 34 §:n 4 momentin, 13 päivänä tammikuuta 2006 annetun elintarvikelain (23/2006) 25 §:n 2 momentin sekä eläinten lääkitsemisestä 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun lain (617/1997) 10 §:n 1 momentin ja 44 §:n 1 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämän asetuksen tarkoituksena on estää salmonellatartuntojen leviäminen ihmisiin kanojen ja niistä saatavien elintarvikkeiden välityksellä sekä pitää salmonellatartuntojen esiintyvyys kanaparvissa alle yhdessä prosentissa vuosittain.

Asetuksessa säädetään salmonellan ja muiden tiettyjen elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2160/2003 5 artiklan edellyttämästä Suomen kansallisesta valvontaohjelmasta eliitti-, isovanhempaisvanhempais- ja tuotantopolven kanojen salmonellavalvonnalle.

Tätä asetusta sovelletaan emokasvatamoissa, emokanaloissa, hautomoissa sekä tuotantopolven kasvattamoissa ja kanaloissa.

2 §

Suhde muihin säädöksiin

Alkutuotannon toimijan velvollisuudesta pitää kirjaa salmonellavalvontaohjelmaan sisältyvistä näytteenotoista ja tutkimustuloksista sekä ilmoittaa salmonellavalvontaohjelmaa koskevia tietoja teurastamoon, pienteurastamoon ja munapakkaamoon säädetään alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (134/2006).

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *salmonellabakteerilla* kaikkia *Salmonella*-sukuun kuuluvia bakteereita;
- 2) *emolla* eliitti-, isovanhempais- tai vanhempaispolven lintua;
- 3) *siitosmunalla* emojen tuottamia haudottavaksi tarkoitettuja munia;

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2160/2003 (32003R2160); EUVL N:o L 325, 12.12.2003, s. 1
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/99/EY (32003L0099); EUVL N:o L 325, 12.12.2003, s. 31
 Komission asetus (EY) N:o 1003/2005 (32005R1003); EUVL N:o L 170, 1.7.2005, s. 12
 Komission asetus (EY) N:o 1168/2006 (32006R1168); EUVL N:o L 211, 1.8.2006, s. 4
 Komission asetus (EY) N:o 1177/2006 (32006R1177); EUVL N:o L 212, 2.8.2006, s. 3
 Komission asetus (EY) N:o 1237/2007 (32007R1237); EUVL N:o L 280, 24.10.2007, s. 5
 Komission asetus (EY) N:o 213/2009 (32009R213); EUVL N:o L 73, 19.3.2009, s. 5

4) *untuvikolla* alle 72 tunnin ikäistä lintua;
 5) *parvella* sisätiloissa pidettäviä lintuja, jotka jakavat saman ilmatilan tai ulkona pidettäviä lintuja, joita pidetään samoissa tiloissa tai samassa tarhassa ja jotka muodostavat yhden epidemiologisen yksikön;

6) *epidemiologisella yksiköllä* lintuja, jotka muodostavat salmonellatartunnan leviämisen suhteen yhtenäisen yksikön;

7) *pitopaikalla* yhtä tai useampaa rakennusta, tarhaa tai muuta paikkaa, jossa lintuja pidetään, kasvatetaan tai käsitellään, ei kuitenkaan teurastamoa;

8) *emokasvattamolla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa emot kasvatetaan untuvikoista munintavaiheeseen;

9) *emokanalalla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa pidetään munintavaiheessa olevia emoja;

10) *kasvattamolla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa tuotantopolven kanat kasvatetaan untuvikoista munintavaiheeseen;

11) *kanalalla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa pidetään munintavaiheessa olevia tuotantopolven kanoja;

12) *hautomolla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa siitosmunia haudotaan ja jossa untuvikot kuoriutuvat; sekä

13) *virallisella näytteenotolla* näytteenottoa, joka suoritetaan ohjelman noudattamista valvovan kunnaneläinlääkärin läsnä ollessa ja hänen valvonnassaan.

4 §

Viranomaisvalvonta

Kunnaneläinlääkäri valvoo salmonellavalvontaohjelman noudattamista toimialueellansa sijaitsevilla pitopaikoissa.

Kunnaneläinlääkärin on käytävä pitopaikoissa vähintään tässä asetuksessa säädetyin väliajoin. Valvontakäynnillä hänen on huolehdittava virallisesta näytteenotosta, tarkastettava pitopaikassa kerätyt tiedot tuotannosta, lintujen terveydentilasta, näytteenotoista ja laboratoriotutkimusten tuloksista sekä pitopaikan tuotantohygieeniset olosuhteet. Kunnaneläinlääkärin on laadittava valvontakäynnistä kirjallinen tarkastuskertomus, jossa kuvataan valvontakäynnillä tarkastetut asiat, tuotantohygieniasta tehdyt huomiot,

tuotantohygienian mahdolliset puutteet sekä annetut neuvot ja kehotukset. Pitopaikan omistajalle tai haltijalle on annettava jäljennös tarkastuskertomuksesta.

Jos kunnaneläinlääkäri havaitsee puutteita pitopaikan tuotantohygieenisissä olosuhteissa tai valvontaohjelman noudattamisessa, hänen on välittömästi annettava neuvoja puutteiden poistamiseksi. Jos valvontaohjelman noudattamisessa havaitaan olennaisia puutteita, eikä niitä ole kunnaneläinlääkärin kehotuksesta huolimatta korjattu seuraavan lintuerän vastaanottamiseen mennessä, kunnaneläinlääkäri voi ottaa kaikki valvontaohjelmaan kuuluvat näytteet virallisena näytteenottona enintään vuoden ajan.

Läinlääkäri valvoo valvontaohjelman noudattamista toimialueellaan.

5 §

Rokotteiden ja mikrobilääkkeiden käyttö

Rokotteita ei saa käyttää lintujen salmonellatartunnan ennaltaehkäisyyn.

Mikrobilääkkeitä ei saa käyttää salmonellatartunnan ennaltaehkäisyyn, hävittämiseen tai hoitamiseen. Jos parvessa on käytetty mikrobilääkettä muihin tarkoituksiin, salmonellavalvontaohjelman mukaiset näytteet voidaan ottaa vasta lääkkeen varoajan päättymisen jälkeen.

2 luku

Näytteiden toimittaminen laboratorioon ja tutkiminen

6 §

Näytteiden ottaminen ja toimittaminen laboratorioon

Tässä asetuksessa tarkoitettu näytteenotosta ja näytteiden toimittamisesta tutkittavaksi laboratorioon vastaa pitopaikan omistaja tai haltija, jollei asiasta toisin säädetä.

Laboratorioon toimitettavien näytteiden mukana on oltava seuraavat tiedot:

1) näytteenottoaika ja -aika sekä näytteen ottaja;

- 2) näytteiden tyyppi ja lukumäärä;
- 3) tieto siitä, onko kyse perusnäytteestä, viranomaisnäytteestä, lisänäytteestä vai muusta näytteestä;
- 4) parven ikä ja parvitunniste;
- 5) tieto siitä, mitä siipikarjalajia, polvea ja tuotantovaihetta parvi edustaa; sekä
- 6) pitopaikan haltija ja omistaja sekä näiden yhteystiedot.

7 §

Näytteiden tutkiminen

Tässä asetuksessa tarkoitetut näytteet tutkitaan salmonellabakteerien varalta Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymässä laboratoriossa. Tutkimusmenetelmänä on rehunäytteitä lukuun ottamatta käytettävä ISO 6579:2002/muutos 1:2007 -menetelmää.

8 §

Tutkimustulosten varmistaminen

Tutkimuksen suorittaneen laboratorion on välittömästi toimitettava kaikki eristämänsä salmonellakannat ja niihin liittyvät näytteenottotiedot Elintarviketurvallisuusvirastoon tuloksen varmistamista ja tyyppitystä varten.

3 luku

Perusnäytteenotto

9 §

Perusnäytteenotto emokasvattamossa

Untuvikkoparvesta otetaan näytteitä välittömästi parven saavuttua emokasvattamoon. Näytteet otetaan untuvikkojen kuljetuslaatikoiden pohjapapereista tai muusta alusmateriaalista liitteen I kohdan 1 mukaisesti. Jos alusmateriaalia ei käytetä, otetaan pintapuhausnäytteet kuljetuslaatikoista liitteen I kohdan 1 mukaisesti.

Kustakin kasvatusparvesta otetaan näytteitä lintujen ollessa neljän viikon iässä ja kaksi viikkoa ennen lintujen siirtoa emokanalaan tai ennen munintakauden alkamista.

Näytteinä otetaan kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painosta ulostenäytettä liitteen I kohdan 3 mukaisesti. Parvea ei saa siirtää emokanalaan tai siitosmunia toimittaa hautomoon ennen tutkimustulosten valmistumista tai jos tutkimustulos on positiivinen.

Kunnaneläinlääkäri tekee kerran vuodessa valvontakäynnin emokasvattamoon, jolloin 2 momentissa tarkoitetut näytteet otetaan virallisena näytteenottona kaikista sopivan ikäisistä emokasvatusparvista.

10 §

Perusnäytteenotto emokanalassa

Emokanalassa kunnaneläinlääkäri ottaa näytteitä jokaisesta emoparvesta kahdesti munintavaiheen aikana. Ensimmäiset näytteet otetaan munintavaiheen alkamista tai lintujen saapumista emokanalaan seuraavien neljän viikon aikana ja toiset näytteet munintavaiheen loppumista edeltävien kahdeksan viikon aikana. Kuitenkin jos linnut toimitetaan teurastettavaksi, toiset näytteet otetaan munintavaiheen loppumista edeltävien neljän viikon aikana siten, että tutkimustulos on teurastamon tai pienteurastamon tarkastuseläinlääkärin tiedossa ennen lintujen toimittamista teuraaksi. Näytteinä otetaan yksi pari tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti sekä siveilynäyte liitteen I kohdan 5 mukaisesti. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä liitteen I kohdan 3 mukaisesti.

11 §

Perusnäytteenotto hautomossa

Hautomossa siitosmunien on oltava merkittyjä siten, että emoparvi, josta munat ovat lähtöisin, on aina selvitettävissä. Jokaisesta emoparvesta otetaan näytteitä kahden viikon välein kuoriutumisen yhteydessä. Näytteenä otetaan kuorijalaatikoiden pohjapapereita, siveilynäytteitä tai rikkoutuneita munankuoria liitteen I kohdan 7 mukaisesti. Hautomolla on

oltava kirjallinen suunnitelma, jonka avulla varmistetaan, että jokaisen emoparven siitosmunista kuoriutuneet untuvikot tutkitaan kahden viikon välein. Lisäksi hautomossa on otettava näytteitä tuotantoympäristöstä kunnaneläinlääkäriin hyväksymän kirjallisen valvontasuunnitelman mukaisesti. Näytteet otetaan liitteen I kohdan 8 mukaisesti.

Kunnaneläinlääkäri tekee vähintään kaksi kertaa vuodessa valvontakäynnin hautomoon, jolloin 1 momentissa tarkoitettuja näytteet otetaan virallisena näytteenottona.

12 §

Näytteenotto emokanalassa vietäessä siitosmunia

Poiketen 10 ja 11 §:ssä säädetystä emoparvien näytteenotto suoritetaan kahden viikon välein hautomon sijasta emokanalassa, jos emokanalan tuottamia siitosmunia viedään toiseen Euroopan unionin jäsenmaahan. Näytteinä otetaan yksi pari tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti sekä sivelypölynäyte liitteen I kohdan 5 mukaisesti. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä liitteen I kohdan 3 mukaisesti. Kunnaneläinlääkäri tekee tällöin emokanalaan valvontakäyntejä siten, että jokaiseen emoparveen kohdistuu virallinen näytteenotto kaksi kertaa munintavaiheen aikana.

13 §

Perusnäytteenotto kasvattamossa

Kasvattamoon saapuvista untuvikoista on otettava näytteet välittömästi parven saavuttua kasvattamoon. Näytteet otetaan muutoin liitteen I kohdan 1 mukaisesti, mutta näytteitä otetaan viisi kappaletta ja ne yhdistetään yhdeksi yhteisnäytteeksi. Näytteitä ei tarvitse ottaa, jos untuvikkoparvi on jo tutkittu hautomossa 11 §:n mukaisessa emoparveen kohdistuvassa näytteenotossa.

Kasvattamossa kustakin kasvatusparvesta otetaan näytteitä kaksi viikkoa ennen lintujen siirtämistä kanalaan tai ennen munintakauden alkamista. Näytteinä otetaan liitteen I kohdan 2 mukaisesti kaksi paria tossunäytteitä. Jos

lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä liitteen I kohdan 3 mukaisesti. Parvea ei saa siirtää kanalaan tai munia toimittaa eteenpäin ennen tutkimustuloksen valmistumista tai jos tutkimustulos on positiivinen.

Kunnaneläinlääkäri tekee kerran vuodessa valvontakäynnin kanakasvattamoon, jolloin 2 momentissa tarkoitettuja näytteet otetaan virallisena näytteenottona kaikista sopivan ikäisistä kasvatusparvista.

14 §

Perusnäytteenotto kanalassa

Kanalassa, josta toimitetaan kananmunia munapakkaamoon tai suoraan vähittäismyyntiin, otetaan näytteitä jokaisesta kanaparvesta 15 viikoin välein munintakauden aikana. Lattiakanalassa otetaan kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti. Jos lintuja pidetään häkeissä, otetaan kaksi 150 gramman painoista ulostenäytettä liitteen I kohdan 3 mukaisesti. Ensimmäinen näytteenotto suoritetaan kanojen ollessa 22–26 viikon ikäisiä. Jos kanat toimitetaan teurastamoon tai pienteurastamoon, viimeinen näytteenotto suoritetaan teurastusta edeltävien neljän viikon aikana. Näytteenotto on ajoitettava siten, että tutkimustulos on teurastamon tarkastuseläinlääkäriin tai pienteurastamoa valvovan eläinlääkäriin tiedossa ennen lintujen toimittamista teuraaksi. Jos parvea ei teurasteta, munintakauden neljättä näytteenottoa ei tarvitse suorittaa.

Kanalassa, josta myydään tai luovutetaan kananmunia vain suoraan kuluttajalle, otetaan näytteitä kaksi kertaa vuodessa. Näytteinä otetaan joko kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti tai ulostenäytteitä liitteen I kohdan 4 mukaisesti.

Kunnaneläinlääkäri tekee valvontakäynnin 1 momentissa tarkoitettuun kanalaan kerran vuodessa ja 2 momentissa tarkoitettuun kanalaan kerran kahdessa vuodessa. Tällöin kanalan omistajan tai haltijan vastuulle säädetty näytteet otetaan virallisena näytteenottona kaikista sopivan ikäisistä parvista. Edellä 1 momentissa tarkoitettussa kanalassa otetaan tossu- tai ulostenäytteiden lisäksi pölynäyte liitteen I kohdan 6 mukaisesti.

4 luku

Lisänäytteenotto salmonellalöydöksen tai epäilyn vuoksi

15 §

Lisänäytteenotto todettaessa salmonella pitopaikan parvesta

Jos pitopaikan yhdessä tai useammassa parvessa on todettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa näytteitä pitopaikan kaikista muista parvista niin pian kuin mahdollista. Näytteitä ei kuitenkaan tarvitse ottaa, jos parvi on samaa epidemiologista yksikköä ja siihen kohdistuu samat toimenpiteet kuin parveen, josta alun perin todettiin salmonellabakteeri. Näytteenotto suoritetaan samalla tavalla kuin kyseessä olevan pitopaikan virallinen perusnäytteenotto.

16 §

Lisänäytteenotto emokasvattamossa ja kasvattamossa

Jos kuoriutuneista untuvikoista hautomossa 11 §:n mukaisesti otetun näytteen tutkimuksessa on todettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa näytteet kaikista niistä emokasvattamoista tai kasvattamoista, joihin kyseisen kuoriutumiskerran untuvikoja on toimitettu hautomosta. Näytteenotto suoritetaan pitopaikan kaikista parvista samalla tavalla kuin emokasvattamon tai kasvattamon virallinen perusnäytteenotto.

17 §

Lisänäytteenotto emokanalassa

Jos kuoriutuneista untuvikoista hautomossa 11 §:n mukaisesti otetun näytteen tutkimuksessa on varmistettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa siitosmunat hautomoon toimittaneessa emokanalassa näytteitä emoparvesta, joka oli tuottanut siitosmunat. Näytteenotto suoritetaan samalla tavalla kuin emokanalalan virallinen perusnäytteenotto.

Jos 1 momentin mukaisessa näytteenotossa ei todeta salmonellabakteeria, kunnaneläinlääkäri uusii näytteenoton tai ottaa vaihtoehtoisesti näytteeksi viisi satunnaisesti valittua

lintua. Linnut toimitetaan tutkittavaksi mikrobilääkejäämien varalta Elintarviketurvallisuusvirastoon tai Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymään laboratorioon, jonka pätevyysalueeseen kyseiset tutkimukset kuuluvat.

18 §

Lisänäytteenotto kanalassa

Jos kanaparvesta on todettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa näytteitä samoissa tiloissa pidettävästä seuraavasta parvesta parven lintujen ollessa 22—26 viikon ikäisiä.

Jos kanalan tuottamien kananmunien epäillään olevan ruokamyrkytysepidemian lähteenä, kunnaneläinlääkäri ottaa näytteitä kaikista pitopaikan parvista.

Näytteenotto suoritetaan samalla tavalla kuin kanalan virallinen perusnäytteenotto.

19 §

Lisänäytteenotto hautomossa

Jos hautomossa 11 § mukaisesti otettujen untuvikko- tai tuotantoympäristönäytteiden tutkimuksessa on varmistettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa liitteen 1 kohdan 8 mukaisesti näytteitä hautomon tuotantoympäristöstä tartunnan levinneisyyden kartoittamiseksi.

Jos emokanalassa, josta toimitetaan siitosmunia hautomoon, on varmistettu salmonellatartunta, kunnaneläinlääkäri ottaa liitteen 1 kohdan 8 mukaisesti näytteitä hautomon tuotantoympäristöstä tartunnan esiintymisen selvittämiseksi. Kunnaneläinlääkäri ottaa samoin näytteitä, jos emokasvattamossa tai kasvattamossa, johon hautomosta on toimitettu untuvikkoja, on todettu salmonellatartunta, ellei hautomon mahdollisuutta toimia tartunnanlähteenä voida muutoin sulkea varmuudella pois.

20 §

Lisänäytteenotto epäiltäessä rehun salmonellasaastumista

Jos pitopaikkaan toimitetun rehun perustellusti epäillään sisältävän salmonellaa johtuen

rehusta jossain tuotanto- tai jakeluvaiheessa todetusta salmonellabakteerista, on pitopaikan rehuvarastoista ja rehunjakelulaitteistosta otettava rehuympäristönäytteitä liitteen I kohdan 10 mukaisesti. Elintarviketurvallisuusvirasto vastaa näytteenoton järjestämisestä.

Lisäksi kunnaneläinlääkäri ottaa virallista perusnäytteenottoa vastaavat näytteet pitopaikan kaikista parvista. Jos rehuympäristönäytteissä todetaan salmonellabakteeri, mutta parvissa ei, on parvien näytteenotto uusittava sen jälkeen, kun saastuneen rehun käyttö linnuille on lopetettu.

21 §

Lisänäytteenotto muun epäilyn johdosta

Jos salmonellatartunta todetaan muussa pitopaikan eläimessä kuin kanassa, pitopaikassa otetussa tuotantoympäristönäytteessä taikka henkilössä, joka asuu tilalla vakituisesti tai osallistuu pitopaikan eläinten hoitoon, on kunnaneläinlääkärin suoritettava virallinen näytteenotto pitopaikassa. Näytteenotto suoritetaan vastaavalla tavalla kuin pitopaikan virallinen perusnäytteenotto.

Jos kunnaneläinlääkäri epäilee pitopaikan linnuissa salmonellatartuntaa kliinisten oireiden tai muun kuin edellä mainittujen syiden takia, on hänen suoritettava virallinen näytteenotto pitopaikassa. Näytteenotto suoritetaan vastaavalla tavalla kuin pitopaikan virallinen perusnäytteenotto.

Jos pitopaikan linnuissa epäillään *Salmonella Gallinarium* tai *Salmonella Pullorum*-tartuntaa, on näytteenotossa ja näytteiden tutkimisessa käytettävä 7 §:ssä säädetystä poiketen näiden bakteereiden tutkimiseen soveltuvia menetelmiä.

22 §

Lisänäytteenotto epäiltäessä virheellistä tutkimustulosta

Jos pitopaikassa otetun näytteen tutkimuksessa on varmistettu salmonellabakteeri, mutta kunnaneläinlääkäri epäilee Elintarviketurvallisuusviraston tai muun laboratorion ilmoittaman laboratorionkontaminaatioepäilyn tai muun vastaavan syyn takia, että tulos on

virheellinen, hän suorittaa pitopaikassa uusintänäytteenoton liitteen I kohdan 11 mukaisesti.

Jos pitopaikasta salmonellan varalta otetun näytteen tutkimustulos on kielteinen, mutta kunnaneläinlääkäri epäilee, että tulos on virheellinen, hän suorittaa pitopaikassa uusintänäytteenoton liitteen I kohdan 11 mukaisesti.

Kunnaneläinlääkäri ottaa 1 ja 2 momentissa mainittujen näytteiden lisäksi näytteeksi vähintään viisi satunnaisesti valittua lintua. Linnut toimitetaan tutkittavaksi mikrobiolääkejäämien varalta Elintarviketurvallisuusvirastoon tai Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymään laboratorioon, jonka pätevyysalueeseen kyseiset tutkimukset kuuluvat. Näytteitä ei kuitenkaan tarvitse tutkia, jos 1 tai 2 momentissa tarkoitetuissa näytteissä on todettu salmonella.

5 luku

Rajoittavat määräykset ja tartunnan hävittämistoimenpiteet

23 §

Rajoittavat määräykset

Jos laboratoriotutkimuksessa on todettu salmonellabakteeri emokanalasta, emokasvatamosta, kanalasta tai kasvattamosta lintujen pitotiloista, rehuvarastosta tai rehunjakelulaitteesta otetussa näytteessä, kunnaneläinlääkärin on annettava salmonellaposiitiviseksi todetulle pitopaikalle päätös rajoittavista määräyksistä. Kunnaneläinlääkärin on myös annettava päätös rajoittavista määräyksistä emokanalalle, jos emokanalan emoparven 11 §:n mukaisessa kuoriutuneiden untuvikkojen näytteenotossa hautomossa on todettu salmonellabakteeri. Lisäksi kunnaneläinlääkärin on annettava päätös rajoittavista määräyksistä jo ennen pitopaikan näytteiden laboratoriotutkimuksia, jos on perusteltu syy epäillä salmonellatartuntaa pitopaikassa.

Rajoittavilla määräyksillä kielletään lintujen vastaanotto pitopaikkaan, siirtäminen pitopaikan eri rakennusten välillä ja siirtäminen pitopaikasta lukuun ottamatta luovuttamista teurastettavaksi lihantarkastuksesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen

(38/EEO/2006) mukaisesti tai hävitettäväksi tai käsiteltäväksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta, jäljempänä sivutuoteasetus, mukaisesti. Lisäksi kielletään munien luovuttaminen haudottavaksi ja käytettäväksi muutoin kuin munatuotteita valmistavassa laitoksessa pastöroitaviin munatuotteisiin tai hävitettäväksi tai käsiteltäväksi sivutuoteasetuksen mukaisesti. Päätöksessä annetaan myös määräykset muista salmonellan hävittämiseksi ja leviämisen estämiseksi välttämättömistä toimenpiteistä.

Jos pitopaikasta toimitetaan munia käytettäväksi pastöroitavien munatuotteiden valmistamiseen, munat on toimitettava pitopaikasta suoraan munatuotteita valmistavaan laitokseen. Munat voidaan kuitenkin toimittaa munapakkaamon kautta, jos munapakkaamo valvova viranomaisen katsoo, että munapakkaamon toimet ristikontaminaation välttämiseksi ovat riittävät. Lisäksi pitopaikassa omistajan tai haltijan on merkittävä kaikki munat ennen niiden lähettämistä pitopaikasta muniin kaupan pitämiseen sovellettavista vaatimuksista annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1028/2006 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun komission asetuksen (EY) N:o 557/2007 10 artiklassa tarkoitetulla merkinnällä, jos pitopaikassa on todettu *Salmonella Enteritidis* tai *Salmonella Typhimurium* – tartunta tai jos pitopaikan muniin on todettu olevan ruokamyrkytys epidemian lähteenä. Muiden salmonellatartuntojen osalta on riittävää, että muniin kuljetuspakkaukset ja pakkausten uloisimmat munat on merkitty.

Jos kunnaneläinlääkäri tarkastuksen jälkeen toteaa, että pitopaikan eri parvia ja osia voidaan pitää erillisinä epidemiologisina yksikköinä, voidaan päätös rajoittavista määräyksistä antaa koskemaan vain sitä parvea ja osaa, jossa salmonellatartunta on todettu. Parvia voidaan pitää erillisinä epidemiologisina yksikköinä, jos eri parvien hoitamisessa käytetään eri suojajalkineita ja -vaatteita, ja jos eri parvien välillä ei ole suoraa yhteyttä rehunjalaitteiden tai muiden laitteiden ja vä-

lineiden välityksellä. Lisäksi jos salmonellatartunta on rehuvälitteinen, on parvien rehun tultava eri siiloista tai varastoista. Kunnaneläinlääkäri on kuitenkin otettava näytteet pitopaikan kaikista muista parvista 15 § mukaisesti. Jos parvissa todetaan salmonellaa, on rajoittavat määräykset ulotettava koskemaan myös niitä.

24 §

Rajoittavien määräysten peruuttaminen

Kunnaneläinlääkäri peruuttaa perustellun epäilyn tai hautomon salmonellalöydöksen takia annetun päätöksen rajoittavista määräyksistä, jos pitopaikassa suoritettussa näytteenotossa ei ole todettu salmonellabakteeria. Jos salmonellabakteeri on todettu vain rehu- tai rehuympäristönäytteissä, kunnaneläinlääkäri peruuttaa rajoittavat määräykset, kun parvien näytteenotto on uusittu 20 §:n 2 momentin mukaisesti. Muutoin kunnaneläinlääkäri peruuttaa salmonellabakteerin toteamisen takia annetun päätöksen rajoittavista määräyksistä, jos Elintarviketurvallisuusviraston 8 §:n mukaisessa varmistustutkimuksessa ei todeta salmonellabakteeria tai jos 22 §:ssä tarkoitetun uusintänäytteen salmonella- ja mikrobilääkejäämätutkimustulos on kielteinen tai kun seuraavat toimenpiteet on suoritettu:

1) tilat, joissa rajoittavien määräysten alaista parvea on pidetty, on tyhjennetty, sekä tilat ja välineet on puhdistettu ja desinfioitu kunnaneläinlääkäriin hyväksymän suunnitelman mukaisesti;

2) lintujen ulosteet, käytetyt kuivikkeet ja tuotantotiloihin jäljelle jääneet rehut on poistettu lintujen pitotiloista ja käsitelty siten, että salmonellatartunnan leviäminen voidaan estää, ulosteiden ja käytettyjen kuivikkeiden käsittelyssä tai hävittämisessä on lisäksi noudatettava sivutuoteasetuksen vaatimuksia;

3) tiloista on otettu pintapuhtausnäytteet liitteen I kohdan 9 mukaisesti virallisena näytteenottona, ja salmonellatutkimuksen tulokset ovat kielteiset; sekä

4) lisäksi tapauksissa, joissa rehusta tai rehuympäristönäytteistä on todettu salmonella, rehuvarasto ja rehujen käsittelylaitteisto on puhdistettu ja desinfioitu sekä rehu-

ympäristönäytteenotto on uusittu viranomaisnäytteenottona liitteen I kohdan 10 mukaisesti, ja salmonellatutkimuksen tulokset ovat kielteiset.

Määräysten peruuttamisen yhteydessä kunnaneläinlääkäri tarkistaa pitopaikan tuotantotapojen hygieenisyyden ja tautisuojausten toimivuuden sekä antaa tarvittaessa neuvoja korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

25 §

Taudin hävittämistoimenpiteet hautomossa

Hautomossa, jossa salmonellabakteereita on todettu, on suoritettava perusteellinen puhdistus ja desinfiointi kunnaneläinlääkäriin hyväksymän suunnitelman mukaisesti ja ryhdyttävä muihin tarpeellisiin toimiin tartunnan hävittämiseksi. Pesun ja desinfiointin jälkeen hautomossa on otettava liitteen I kohdan 9 mukaisesti pintapuhtausnäytteet virallisena näytteenottona.

Jos salmonellatartunnan saaneen emoparven munimia siitosmunia tai niistä kuoriutuneita untuvikkoja on hautomossa, on ne poistettava hautomosta ja hävitettävä tai käsiteltävä sivutuoteasetuksen vaatimusten mukaisesti.

Lisäksi kunnaneläinlääkäri tarkistaa hautomon tuotantotapojen hygieenisyyden ja tautisuojausten toimivuuden sekä tarvittaessa antaa neuvoja korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

6 luku

Tartunnanlähteen ja tartunnan levinneisyyden selvitys

26 §

Epidemiologinen selvitys

Jos pitopaikassa on todettu salmonellatartunta, läänineläinlääkäri tekee selvityksen salmonellatartunnan mahdollisesta lähteestä ja sen mahdollisesta leviämisestä alkuperäisestä lähteestä ja pitopaikasta, jossa tartunta on todettu. Epidemiologisen selvityksen perusteella on tarvittaessa toteutettava pitopaikoissa myös muita kuin 15–21 §:ssä mainittuja lisänäytteenottoja.

27 §

Rehujen salmonellanäytteenotto

Jos pitopaikassa on todettu salmonellatartunta, on siipikarjan rehusta otettava näytteitä salmonellatutkimukseen tartunnanlähteen selvittämiseksi, jollei rehujen osuutta tartunnan lähteenä voida varmuudella sulkea pois tai jollei rehua ole jo muutoin todettu tartunnanlähteeksi. Kunnaneläinlääkäriin on tällöin ilmoitettava salmonellatartunnasta Elintarviketurvallisuusvirastolle, joka vastaa rehujen näytteenoton järjestämisestä. Rehunäytteet otetaan silosta, säkistä tai muusta rehujen varastointipaikasta.

Jos 1 momentissa tarkoitetuissa näytteissä todetaan salmonellaa, läänineläinlääkäri selvittää yhteistyössä Elintarviketurvallisuusviraston kanssa salmonellabakteerien mahdollisen lähteen.

7 luku

Tietojen kerääminen ja ilmoittaminen

28 §

Pitopaikoissa kerättävät tiedot

Emokasvattamoissa, emokanaloissa, kasvattamoissa ja kanaloissa on pidettävä eri kasvatusvaiheessa olevista parvista ja niiden lintumääristä luetteloja, josta selviää niiden saapumispäivä pitopaikkaan ja alkuperäispaikka, vastaanotettujen lintujen lukumäärä, ikä tai kuoriutumispäivä ja lintujen teurastus- tai lopetuspäivä. Parven saapumisesta pitopaikkaan on ilmoitettava kunnaneläinlääkärille kahden viikon kuluessa saapumisesta. Saapumisajankohdista pitopaikkaan voidaan vaihtoehtoisesti myös toimittaa kunnaneläinlääkärille etukäteen suunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten. Lisäksi pitopaikan on pyydettyäessä toimitettava yhteenveto edellisen vuoden parvimääristä Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Hautomossa siitosmunista on pidettävä luetteloja, josta selviää, mistä emoparvesta siitosmunat ovat peräisin, mihin kasvattamoon siitosmunista kuoriutuneet untuvikot on toimitettu ja untuvikkojen luovutusajankohta. Hautomosta luovutettujen untuvikkojen mu-

kana on kasvattamoon lähetettävä tieto, josta voidaan selvittää, minkä emoparven munista untuvikot ovat kuoriutuneet. Tuotantopolven kanauntuvikkojen mukana on kasvattamoon lähetettävä myös tieto siitä, onko untuvikot tutkittu salmonellan varalta hautomossa.

Edellä 1—2 momentissa säädetty luettelot on säilytettävä pitopaikassa vähintään kaksi vuotta. Luettelot ja muut tässä asetuksessa tarkoitettua valvontaa varten tarvittavat tiedot on esitettävä kunnaneläinlääkärille valvontakäynnin yhteydessä ja pyydettyä läänineläinlääkärille.

29 §

Kunnaneläinlääkärin keräämät tiedot

Kunnaneläinlääkäri pitää luetteloja pitopaikoista tulleista ilmoituksista, valvontakäynneistä, virallisista näytteenotoista, tuotantohygieniaa koskevista tarkastuksista, annetuista ohjeista ja kehotuksista sekä rajoittavien määräysten antamisesta ja peruuttamisesta. Nämä tiedot ilmoitetaan läänineläinlääkärille vastustettavista eläintaudeista ja eläintautien ilmoittamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksen (1346/1995) 8 §:ssä tarkoitettuna kuukausi-ilmoituksen yhteydessä.

30 §

Laboratorioiden keräämät tiedot ja niitä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Tutkimuksia suorittavan laboratorion on pidettävä luetteloja tässä asetuksessa säädettyjen näytteiden tutkimisesta ja tutkimustuloksista.

Laboratorion on ilmoitettava kaikkien tässä asetuksessa säädettyjen näytteiden tutkimustuloksista pitopaikan omistajalle tai haltijalle sekä todetusta salmonellalöydöksestä välittömästi pitopaikan omistajalle tai haltijalle ja pitopaikkaa valvovalle kunnaneläinlääkärille. Laboratorion on kuukausittain toimitettava tiedot kaikista tässä asetuksessa säädettyistä näytteistä ja tutkimustuloksista Elintarviketurvallisuusvirastolle. Lisäksi laboratorion on vuosittain toimitettava seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä Elintarviketurvallisuusvirastolle yhteenveto, johon sisältyy tiedot tutkittujen pitopaikkojen

ja parvien lukumäärästä ryhmiteltynä eläinlajin, polven ja tuotantovaiheen mukaisesti.

31 §

Elintarviketurvallisuusviraston ilmoitusvelvollisuus

Elintarviketurvallisuusvirasto ilmoittaa salmonellalöydöksen varmistamisesta välittömästi pitopaikan sijaintiläänin läänineläinlääkärille, pitopaikkaa valvovalle kunnaneläinlääkärille, näytteen lähettäneelle laboratoriolle ja pitopaikan omistajalle tai haltijalle.

32 §

Kanalan omistajan tai haltijan ilmoitusvelvollisuus

Kanalan omistajan tai haltijan on välittömästi ilmoitettava pitopaikassa todetusta salmonellabakteerista elintarvikehuoneistolle, johon pitopaikasta on toimitettu munia.

33 §

Elintarviketurvallisuusviraston keräämät tiedot

Elintarviketurvallisuusvirasto toimittaa salmonellavalvontaohjelmaa koskevat tiedot vuosittain tiettyjen zoonosien ja niiden aiheuttajien seurannasta, neuvoston päätöksen 90/424/ETY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 92/117/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/99/EY 9 artiklassa tarkoitettuun raporttiin.

8 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Kustannukset ja korvaukset

Tässä asetuksessa tarkoitetuista perusnäytteenotoista ja näytteiden tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista vastaa pitopaikan omistaja tai haltija

Lisänäytteenottoon sisältyvien näytteiden näytteenotto- ja tutkimuskustannukset maksetaan valtion varoista lukuun ottamatta 20 ja 24 §:n mukaisia rehuympäristönäytteitä.

Tartunnan hävittämiseksi tarvittavien desinfektio- ja puhdistustoimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa pitopaikan omistaja tai haltija.

35 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2010. Asetuksen 20 § 1 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä toukokuuta 2010.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2009

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

36 §

Siirtymäsäännökset

Tämän asetuksen voimaantullessa olemassa olevien parvien näytteenotossa voidaan niiden loppuvaiheen ajan käyttää ennen tämän asetuksen voimaantuloa käytössä olleita menetelmiä.

Laboratorion ei tarvitse toimittaa 30 §:ssä tarkoitettua vuosittaista yhteenvetoa Elintarviketurvallisuusvirastolle vuoden 2009 tutkimustiedoista.

Eläinlääkintöneuvos Terhi Laaksonen

NÄYTTEENOTTOMENETELMÄT

Näytteiden pakkaamisesta ja lähettämisestä on sovittava erikseen tutkimuksen suorittavan laboratorion kanssa. Näytteet on lähetettävä laboratorioon ensisijaisesti näytteenottopäivänä. Jos tämä ei ole mahdollista, näytteet on säilytettävä jäädytettynä ennen lähettämistä. Näytteiden tutkiminen laboratoriossa on aloitettava viivytystä, kuitenkin viimeistään 72 tunnin sisällä näytteenotosta.

1. Näytteenotto emokasvattamon untuvikoista

Untuvikkoparvesta on otettava näytteitä välittömästi parven saavuttua emokasvattamoon. Näytteeksi on otettava untuvikkojen kuljetuslaatikoista kymmenen aluspaperia hautomosta samanaikaisesti saapuvaa parvea kohti. Aluspaperit on taiteltava kokoon ja viisi paperia on pantava samaan muovipussiin. Jos kuljetuslaatikoissa käytetään muuta alusmateriaalia kuin paperia, on vastaavasta määrästä laatikoita otettava näytteeksi alusmateriaalia, jota voidaan yhdistää kahdeksi yhteisnäytteeksi. Jos kuljetuslaatikoissa ei käytetä alusmateriaalia, laatikoiden pohjista on otettava yhteensä kymmenen sivelynäytettä, jotka yhdistetään kahdeksi yhteisnäytteeksi. Sivelynäytteet on otettava yhteensä vähintään 1 m²:n pinta-alalta. Sivelynäytteenotossa käytetään steriilejä kostutettuja näytteenottosieniä, kankaita, vaahtomuovikuutioita tai sideharsotaitoksia.

2. Tossunäytteiden ottaminen

Näytteenotossa käytettävien tossujen on oltava imukykyisiä. Tossunäytteen ottamiseen voidaan käyttää myös imukykyistä putkilosukkaa tai putkiloharsoa.

Tossut on kostutettava ennen näytteenottoa. Kostutukseen voidaan käyttää puhdasta ihmisten kulutettavaksi kelpaavaa juomavettä, steriiliä vettä tai erityistä kostutusliuosta (0.8 % NaCl, 0.1 % peptonivesi).

Emokasvatusparven, kasvatusparven ja kanaparven näytteenotossa käytetään kahta tossuparia. Näytteenottoa varten tutkittavan parven pitotilan ala jaetaan kahteen sektoriin. Kummallakin sektorilla kävellään yhdellä tossuparilla siten, että koko sektorin alue tulee huomioitua. Emokasvatusparven kumpikin tossupari pannaan erilliseen muovipussiin ja tutkitaan laboratoriossa erikseen. Kasvatus- ja kanaparven tossuparit yhdistetään yhdeksi yhteisnäytteeksi.

Emokanalan parven näytteenotossa käytetään yhtä tossuparia. Tossuparilla kävellään koko tutkittavan parven pitotilan ala.

3. Ulostenäytteenotto häikeissä pidettävistä parvista

Häikeissä pidettävistä emoparvista ja kanaparvista on otettava kaksi vähintään 150 g suuruista ulostenäytettä. Kumpaankin näytteeseen kerätään luonnollisesti sekoittunutta ulostetta pitopaikan lannankeräyshihnoista, raapoista tai lantakaivosta pitopaikan tyyppin mukaan. Näytteet pannaan erillisiin muovipusseihin. Emoparvien näytteet tutkitaan laboratoriossa erikseen. Kanaparvien näytteet yhdistetään laboratoriossa huolellisesti sekoittamalla.

Jos pitopaikassa on useampia kerroksia häkkeitä, on näytteeseen sisällyttävä ulostetta kaikista kerroksista. Jos pitopaikassa on mattoja ja raappoja, niiden on oltava käynnissä näytteenotto-päivänä ennen näytteenottoa. Pitopaikassa, jossa on ohjauslevyt häkkien alapuolella ja raappoja, kerätään ulostetta, joka on tarttunut raappaan sen jälkeen, kun se on ollut käynnissä. Porrastetuissa pitopaikoissa, joissa ei ole matto- tai raappajärjestelmää, ulostenäyte on kerätävä lantakaivosta. Lannankeräyshihnoista ulostetta kerätään hihnojen purkautumispäästä.

4. Ulostenäytteenotto kanaloissa, joista luovutetaan kananmunia vain suoraan kuluttajalle

Kanalassa, josta luovutetaan kananmunia suoraan kuluttajille, voidaan parvien näytteenotossa käyttää kohdassa 2 kuvatun tossumenetelmän sijasta ulostenäytteenottoa. Tällöin jokaisesta parvesta kerätään satunnaisena otantana tuoreista ulosteista 100 kappaletta vähintään 1 gramman painoista osanäytettä. Kaikki osanäytteet yhdistetään yhdeksi näytteeksi ja pannaan samaan muovipussiin.

5. Sivelpölynäytteenotto emokanalassa

Pölynäytteenottoon käytetään yhtä tai useampaa kostutettua kangasta tai sientä, joiden yhteispinta-ala on vähintään 900 cm². Pölynäyte kerätään useasta kohtaa parven pitotilan sisäpuolen vaaka- tai pystysuorilta pinnoilta, joissa on näkyvää pölyä. Pölyä on kerättävä niin paljon, että käytetyt kankaat tai sienet ovat kauttaaltaan pölyssä. Kaikki saman parven kankaat tai sienet pannaan samaan muovipussiin.

6. Pölynäytteenotto kanalassa

Pölynäytteeseen kerätään pölyä eri puolilta kanalaa. Näytteessä on oltava pölyä vähintään 250 ml ja 100 g. Jos kanalassa ei ole riittävästi pölyä, otetaan pölynäytteen sijasta näytteeksi ylimääräinen pari tossunäytettä kohdan 2 mukaisesti tai 150 g ulostetta kohdan 3 mukaisesti. Pölynäytettä tai sen sijasta otettavaa näytettä ei saa yhdistää muihin näytteisiin.

7. Näytteenotto hautomossa kuoriutuneista untuvikoista

Kunkin emoparven kuoriutuneista untuvikoista otetaan kahden viikon välein vähintään yksi yhteisnäyte. Jos saman emoparven siitosmunia on samanaikaisesti kuorijoissa yli 50 000, otetaan kaksi yhteisnäytettä. Näytteenottotavaksi valitaan jokin seuraavista vaihtoehdoista:

- a) Kuorijalaatikoiden pohjapaperit
Kerätään selvästi ulosteiden peittämiä pohjapapereita satunnaisesti viidestä eri kuorijalaatikosta niin, että näytteen yhteispinta-ala on vähintään 1 m².
- b) Sivelynäytteet
Viiden satunnaisesti valitun kuorijalaatikon koko pohja sivellään välittömästi untuvikkojen poiston jälkeen yhdellä tai useammalla kostutetulla kankaalla tai sienellä, joiden yhteispinta-ala on vähintään 900 cm².
- c) Munankuoret
Otetaan 25:stä eri kuorijalaatikosta kustakin 10 grammaa rikkoutuneita munankuoria. Munakuorinäytteet sekoitetaan keskenään ja murskataan hienoksi.

8. Näyte hautomon tuotantoympäristöstä

Tuotantoympäristöstä otettavien näytteiden tarkoituksena on seurata salmonellan esiintymistä hautomossa tuotannon aikana. Näytteenottoon sisällytetään pölynäytteitä ja sivelynäytteitä. Sivelynäytteet otetaan steriilillä kostutetulla näytteenottosienellä, kankaalla, vaahtomuovikuutiolla tai sideharsotaitoksella hautomon pintarakenteista.

Näytteenottosuunnitelman laatimisessa on huomioitava erityisesti siitosmunien eri käsittelyvaiheet, sekä salmonellabakteerien leviämisen kannalta oleelliset kohdat. Näytteiden tulee riittävässä määrin edustaa hautomon eri osia (esimerkiksi munien vastaanotto- ja säilytystilat, hautomakoneet, untuvikkojen käsittely- ja säilytystilat, kulkukäytävät, ilmastointiputket, viemärit, kuorijakoneiden rakenteet).

Pölynäytteenotossa kerätään untuvapölyä erikseen kuorimahuoneesta ja untuvikkojen lajitteluhuoneesta. Yhden pölynäytteen koko on n. 10—15 grammaa.

Kohtien, joista näytteet on otettu, tulee olla selvitettävissä näytteiden läheteestä. Näytteet on säilytettävä tutkimushetkeen saakka hyvin suljettuna, valolta suojattuna ja viileässä sekä toimitettava viivytyksettä tutkimuslaboratorioon.

9. Pintapuhtausnäyte

Pintapuhtausnäytteenoton tarkoituksena on varmistaa pesu- ja desinfektioimenpiteiden onnistuminen. Näytteet on otettava sivelynäytteinä steriilillä kostutetulla näytteenottosienellä, kankaalla, vaahtomuovikuutiolla tai sideharsotaitoksella pitopaikan rakenteista salmonellan toteamisen vuoksi tehtyjen pesu- ja desinfektioimenpiteiden jälkeen. Näytteet otetaan vasta, kun tilat ovat silmännähdyn puhtaat ja kuivat.

Puhtausnäytteet on otettava pitopaikan pintarakenteista, erityisesti salmonellan pesiytymisen kannalta oleellisista kohdista. Näytteiden tulee riittävässä määrin edustaa pitopaikan eri osia (esimerkiksi rakenteiden saumat, erilaiset kulmaukset, ilmastointikanavien aukot, viemärit). Näytteet on säilytettävä tutkimushetkeen saakka hyvin suljettuna, valolta suojattuna ja viileässä sekä toimitettava viivytyksettä tutkimuslaboratorioon.

10. Rehuympäristönäyte

Rehuympäristönäytteitä otetaan n. 5—20 jokaista pitopaikan tuotantoyksikköä kohden. Näytteet otetaan kostutetulla sienellä, vaahtomuovikuutiolla tai kankaalla hankaamalla tutkittavaa kohdetta voimakkaasti. Näytteet pakataan yksittäin muovipusseihin.

Näytteitä otetaan soveltuvin osin seuraavista kohteista:

Rehusiiilot

- siilojen alaosa rehuspiraalin lähtöpesästä ja / tai sulkupellin päältä
- siilojen katon sisäpinta/sykloni tai pölyputken suuaukko/pölypusi

Viljankuivaajat

- jos epäilyksenalaista rehua on varastoitu tai käsitelty viljankuivaajassa; viljankuivaajan kaatosuppilon reunat, pystyelevaattori sekä varastointiin käytetyn siilon yläosa (kansiluukku)

Rehunkäsittelylaitteet

- rehusekoittajan / myllyn syöttösuppilo
- rehusekoittajan sisäpinta
- rehuvaaka; päällystä ja punnitussäiliön sisäosa

Ruokintalaitteet

- ruokkijoiden täyttösuppiloiden sisäpinnat
- ruokkijoille johtavat rehun alastuloputkien lähdöt rehuspiraalilta hallissa.

11. Uusintänäytteenotto epäiltäessä virheellistä tutkimustulosta

Parvesta otetaan viisi paria tossunäytteitä. Kukin tossupari pannaan erilliseen muovipussiin ja tutkitaan erikseen. Jos lintuja pidetään häikeissä, otetaan tossunäytteiden sijasta viisi 150 g painoista ulostenäytettä. Näytteet otetaan kohdan 3 mukaisesti ja kukin näyte pannaan erilliseen muovipussiin ja tutkitaan erikseen. Lisäksi otetaan kaksi sivelypöly- tai pölynäytettä kohdan 5 tai 6 mukaisesti. Pölynäytteet pannaan erillisiin muovipusseihin ja tutkitaan erikseen. Jos pitopaikassa ei ole riittävästi näkyvää pölyä, otetaan pölynäytteiden sijasta kaksi lisätossuparia tai kaksi lisäulostenäytettä, jotka tutkitaan erikseen.

N:o 1173

**Maa- ja metsätalousministeriön asetus
broilereiden ja kalkkunoiden salmonellavalvontaohjelmasta**

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2009

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 18 päivänä tammikuuta 1980 annetun eläintautilain (55/1980), 8 päivänä helmikuuta 2008 annetun rehulain (86/2008) 29 §:n 2 momentin ja 34 §:n 4 momentin sekä eläinten lääkitsemisestä 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun lain (617/1997) 10 §:n 1 momentin ja 44 §:n 1 momentin nojalla:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämän asetuksen tarkoituksena on estää salmonellatartuntojen leviäminen ihmisiin broilereiden, kalkkunoiden ja niistä saatavien elintarvikkeiden välityksellä sekä pitää salmonellatartuntojen esiintyvyys broileri- ja kalkkunaparvissa alle yhdessä prosentissa vuosittain.

Asetuksessa säädetään salmonellan ja muiden tiettyjen elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonasta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2160/2003 5 artiklan edellyttämästä Suomen kansallisesta valvontaohjelmasta eliitti-, isovanhempaisvanhempais- ja tuotantopolven broilereiden ja kalkkunoiden salmonellavalvonnalle.

Tätä asetusta sovelletaan broileri- ja kalkkunaemokasvattamoissa ja -emokanaloissa, broileri- ja kalkkunahautomoissa sekä tuotantopolven broileri- ja kalkkunakasvattamoissa.

2 §

Suhde muihin säädöksiin

Alkutuotannon toimijan velvollisuudesta pitää kirjaa salmonellavalvontaohjelmaan sisältyvistä näytteenotoista ja tutkimustuloksista sekä ilmoittaa salmonellavalvontaohjelmaa koskevia tietoja teurastamoon, pienteurastamoon ja munapakkaamoon säädetään alkutuotannolle elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi asetettavista vaatimuksista annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (134/2006).

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *salmonellabakteerilla* kaikkia *Salmonella*-sukuun kuuluvia bakteereita;
- 2) *linnulla* broileria tai kalkkunaa;
- 3) *emolla* eliitti-, isovanhempais- tai vanhempaispolven lintua;
- 4) *siitosmunalla* emojen tuottamia haudotavaksi tarkoitettuja munia;
- 5) *untuvikolla* alle 72 tunnin ikäistä lintua;

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2160/2003 (32003R2160); EUVL N:o L 325, 12.12.2003, s. 1
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/99/EY (32003L0099); EUVL N:o L 325, 12.12.2003, s. 31
Komission asetus (EY) N:o 1003/2005 (32005R1003); EUVL N:o L 170, 1.7.2005, s. 12
Komission asetus (EY) N:o 1177/2006 (32006R1177); EUVL N:o L 212, 2.8.2006, s. 3
Komission asetus (EY) N:o 646/2007 (32007R646); EUVL N:o L 151, 13.6.2007, s.21
Komission asetus (EY) N:o 584/2008 (32008R584); EUVL N:o L 162, 21.6.2008, s. 3
Komission asetus (EY) N:o 213/2009 (32009R213); EUVL N:o L 73, 19.3.2009, s. 5

6) *parvella* sisätiloissa pidettäviä lintuja, jotka jakavat saman ilmatilan tai ulkona pidettäviä lintuja, joita pidetään samoissa tiloissa tai samassa tarhassa ja jotka muodostavat yhden epidemiologisen yksikön;

7) *epidemiologisella yksiköllä* lintuja, jotka muodostavat salmonellatartunnan leviämisen suhteen yhtenäisen yksikön;

8) *pitopaikalla* yhtä tai useampaa rakennusta, tarhaa tai muuta paikkaa, jossa lintuja pidetään, kasvatetaan tai käsitellään, ei kuitenkaan teurastamaa;

9) *emokasvattamolla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa emot kasvatetaan untuvikoista munintavaiheeseen;

10) *emokanalalla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa pidetään munintavaiheessa olevia emoja;

11) *kasvattamolla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa tuotantopolven broilerit tai kalkkunat kasvatetaan untuvikoista teurasiikään saakka;

12) *hautomolla* pitopaikkaa tai pitopaikan osaa, jossa siitosmunia haudotaan ja jossa untuvikot kuoriutuvat; sekä

13) *virallisella näytteenotolla* näytteenottoa, joka suoritetaan ohjelman noudattamista valvovan kunnaneläinlääkärin läsnä ollessa ja hänen valvonnassaan.

4 §

Viranomaisvalvonta

Kunnaneläinlääkäri valvoo salmonellavalvontaohjelman noudattamista toimialueellansa sijaitsevista pitopaikoista.

Kunnaneläinlääkärin on käytävä pitopaikoissa vähintään tässä asetuksessa säädetyin väliajoin. Valvontakäynnillä hänen on huolehdittava virallisesta näytteenotosta, tarkastettava pitopaikassa kerätyt tiedot tuotannosta, lintujen terveydentilasta, näytteenotoista ja laboratoriotutkimusten tuloksista sekä pitopaikan tuotantohygieeniset olosuhteet. Kunnaneläinlääkärin on laadittava valvontakäynnistä kirjallinen tarkastuskertomus, jossa kuvataan valvontakäynnillä tarkastetut asiat, tuotantohygieniasta tehdyt huomiot, tuotantohygienian mahdolliset puutteet sekä annetut neuvot ja kehotukset. Pitopaikan omistajalle tai haltijalle on annettava jäljennös tarkastuskertomuksesta.

Jos kunnaneläinlääkäri havaitsee puutteita pitopaikan tuotantohygieenisissä olosuhteissa tai valvontaohjelman noudattamisessa, hänen on välittömästi annettava neuvoja puutteiden poistamiseksi. Jos valvontaohjelman noudattamisessa havaitaan olennaisia puutteita, eikä niitä ole kunnaneläinlääkärin kehotuksesta huolimatta korjattu seuraavan lintuerän vastaanottamiseen mennessä, kunnaneläinlääkäri voi ottaa kaikki valvontaohjelmaan kuuluvat näytteet virallisena näytteenottona enintään vuoden ajan.

Läänineläinlääkäri valvoo valvontaohjelman noudattamista toimialueellaan.

5 §

Rokotteiden ja mikrobilääkkeiden käyttö

Rokotteita ei saa käyttää lintujen salmonellatartunnan ennaltaehkäisyyn.

Mikrobilääkkeitä ei saa käyttää salmonellatartunnan ennaltaehkäisyyn, hävittämiseen tai hoitamiseen. Jos parvessa on käytetty mikrobilääkettä muihin tarkoituksiin, salmonellavalvontaohjelman mukaiset näytteet voidaan ottaa vasta lääkkeen varoajan päättymisen jälkeen.

2 luku

Näytteiden toimittaminen laboratorioon ja tutkiminen

6 §

Näytteiden ottaminen ja toimittaminen laboratorioon

Tässä asetuksessa tarkoitettu näytteenotosta ja näytteiden toimittamisesta tutkittavaksi laboratorioon vastaa pitopaikan omistaja tai haltija, jollei asiasta toisin säädetä.

Laboratorioon toimitettavien näytteiden mukana on oltava seuraavat tiedot:

1) näytteenottoaika ja -aika sekä näytteen ottaja;

2) näytteiden tyyppi ja lukumäärä;

3) tieto siitä, onko kyse perusnäytteestä, viranomaisnäytteestä, lisänäytteestä vai muusta näytteestä;

4) parven ikä ja parvitunniste;

- 5) tieto siitä, mitä siipikarjalajia, polvea ja tuotantovaihetta parvi edustaa; sekä
6) pitopaikan haltija ja omistaja sekä näiden yhteystiedot.

7 §

Näytteiden tutkiminen

Tässä asetuksessa tarkoitetut näytteet tutkitaan salmonellabakteerien varalta Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymässä laboratoriossa. Tutkimusmenetelmänä on rehunäytteitä lukuun ottamatta käytettävä ISO 6579:2002/muutos 1:2007 -menetelmää.

8 §

Tutkimustulosten varmistaminen

Tutkimuksen suorittaneen laboratorion on välittömästi toimitettava kaikki eristämänsä salmonellakannat ja niihin liittyvät näytteenottotiedot Elintarviketurvallisuusvirastoon tuloksen varmistamista ja tyyppitystä varten.

3 luku

Perusnäytteenotto

9 §

Perusnäytteenotto emokasvattamossa

Untuvikkoparvesta otetaan näytteitä välittömästi parven saavuttua emokasvattamoon. Näytteet otetaan untuvikkojen kuljetuslaatikoiden pohjapapereista tai muusta alusmateriaalista liitteen I kohdan 1 mukaisesti. Jos alusmateriaalia ei käytetä, otetaan pintapuhausnäytteet kuljetuslaatikoista liitteen I kohdan 1 mukaisesti.

Kustakin kasvatusparvesta otetaan näytteitä lintujen ollessa neljän viikon iässä ja kaksi viikkoa ennen lintujen siirtoa emokanalaan tai ennen munintakauden alkamista. Näytteinä otetaan kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti. Parvea ei saa siirtää emokanalaan tai siitosmunia toimittaa hautomoon ennen tutkimustulosten valmistamista tai jos tutkimustulos on positiivinen.

Kunnaneläinlääkäri tekee kerran vuodessa valvontakäynnin emokasvattamoon, jolloin 2

momentissa tarkoitetut näytteet otetaan virallisena näytteenottona kaikista sopivan ikäisestä emokasvatusparvista.

10 §

Perusnäytteenotto emokanalassa

Kustakin emokanalan parvesta otetaan näytteitä kahden viikon välein. Näytteinä otetaan yksi pari tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti sekä sivelypölynäyte liitteen I kohdan 4 mukaisesti.

Jos linnut teurastetaan, viimeinen näytteenotto emokanalassa ajoitetaan siten, että tutkimustulos on teurastamon tai pienteurastamon tarkastuseläinlääkärin tiedossa ennen lintujen toimittamista teuraaksi.

Kunnaneläinlääkäri tekee kerran vuodessa valvontakäynnin kalkkunaemokanalaan, kun ainakin yhden parven lintujen ikä on 30—45 viikkoa. Tällöin 1 momentissa tarkoitetut näytteet otetaan virallisena näytteenottona kaikista emoparvista.

Kunnaneläinlääkäri tekee broileriemokanalaan valvontakäyntejä siten, että jokaiseen emoparveen kohdistuu virallinen näytteenotto kaksi kertaa munintavaiheen aikana.

11 §

Perusnäytteenotto hautomossa

Hautomossa otetaan näytteitä tuotantoympäristöstä kunnaneläinlääkärin hyväksymän kirjallisen valvontasuunnitelman mukaisesti. Näytteet otetaan liitteen I kohdan 5 mukaisesti.

Kunnaneläinlääkäri tekee vähintään kerran vuodessa valvontakäynnin hautomoon, jolloin 1 momentissa tarkoitetut näytteet otetaan virallisena näytteenottona.

12 §

Perusnäytteenotto broilerikasvattamossa

Broilerikasvattamossa, josta toimitetaan lintuja teurastamoon tai pienteurastamoon, otetaan jokaisesta parvesta näytteitä parven teurastusta edeltävien kolmen viikon aikana. Jos parvi teurastetaan useammassa erässä ja jos teurastusten välinen aika on kolmea viik-

koa pidempi, näytteenotto uusitaan aina ennen uutta teurastusta. Näytteinä otetaan kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti. Näytteenotto ajoitetaan siten, että tutkimustulos on teurastamon tai pienteurastamon tarkastuseläinlääkärin tiedossa ennen parven toimittamista teuraaksi.

Broilerikasvattamossa, josta myydään tai luovutetaan siipikarjanlihaa vain suoraan kuluttajalle, otetaan näytteitä kaksi kertaa vuodessa. Näytteinä otetaan joko kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti tai ulostenäytteitä liitteen I kohdan 3 mukaisesti.

Kunnaneläinlääkäri tekee valvontakäynnin 1 momentissa tarkoitettuun kasvattamoon kerran vuodessa ja 2 momentissa tarkoitettuun kasvattamoon kerran kahdessa vuodessa. Tällöin 1 ja 2 momenteissa tarkoitettut näytteet otetaan virallisena näytteenottona kaikista sopivan ikäisistä parvista. Viralliseen näytteenottoon sisältyy yksi pari tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti sekä sive-lypölynäyte liitteen I kohdan 4 mukaisesti.

13 §

Perusnäytteenotto kalkkunakasvattamossa

Kalkkunakasvattamossa, josta toimitetaan lintuja teurastamoon tai pienteurastamoon, otetaan jokaisesta parvesta näytteitä parven teurastusta edeltävien kolmen viikon aikana. Jos parvi teurastetaan useammassa erässä ja jos teurastusten välinen aika on kolmea viikkoa pidempi, näytteenotto uusitaan aina ennen uutta teurastusta. Näytteinä otetaan kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti. Näytteenotto ajoitetaan siten, että tutkimustulos on teurastamon tai pienteurastamon tarkastuseläinlääkärin tiedossa ennen parven toimittamista teuraaksi.

Kalkkunakasvattamossa, jossa samasta parvesta toimitetaan toistuvasti pieniä määriä lintuja pienteurastamoon, voidaan 1 momentissa säädetystä poiketen ottaa parvesta näytteitä kuuden viikon välein. Näytteinä otetaan kaksi paria tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti.

Kalkkunakasvattamossa, josta myydään tai luovutetaan siipikarjanlihaa vain suoraan kuluttajalle, otetaan näytteitä kaksi kertaa vuodessa. Näytteinä otetaan joko kaksi paria tos-

sunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti tai ulostenäytteitä liitteen I kohdan 3 mukaisesti.

Kunnaneläinlääkäri tekee valvontakäynnin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun kasvattamoon kerran vuodessa ja 3 momentissa tarkoitettuun kasvattamoon kerran kahdessa vuodessa. Tällöin 1, 2 ja 3 momenteissa tarkoitettut näytteet otetaan virallisena näytteenottona kaikista sopivan ikäisistä parvista. Viralliseen näytteenottoon sisältyy yksi pari tossunäytteitä liitteen I kohdan 2 mukaisesti sekä sive-lypölynäyte liitteen I kohdan 4 mukaisesti.

4 luku

Lisänäytteenotto salmonellalöydöksen tai epäilyn vuoksi

14 §

Lisänäytteenotto todettaessa salmonella pitopaikan parvesta

Jos pitopaikan yhdessä tai useammassa parvessa on todettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa näytteitä pitopaikan kaikista muista parvista niin pian kuin mahdollista. Näytteitä ei kuitenkaan tarvitse ottaa, jos parvi on samaa epidemiologista yksikköä ja siihen kohdistuu samat toimenpiteet kuin parveen, josta alun perin todettiin salmonellabakteeri. Näytteenotto suoritetaan samalla tavalla kuin kyseessä olevan pitopaikan virallinen perusnäytteenotto. Muiden parvien näytteenottovaatimus ei kuitenkaan koske broilerikasvattamoita.

Edellä 1 momentissa mainitun lisäksi kalkkunakasvattamossa kunnaneläinlääkäri ottaa näytteet kasvattamon kaikista seuraavan tuotantokierron parvista. Näytteenotto suoritetaan samalla tavalla kuin kalkkunakasvattamon virallinen perusnäytteenotto.

15 §

Lisänäytteenotto hautomossa

Jos hautomossa 11 § mukaisesti otettujen tuotantoympäristönäytteiden tutkimuksessa on varmistettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa liitteen 1 kohdan 5 mukaisesti näytteitä hautomon tuotantoympäristöstä tartunnan levinneisyyden kartoittamiseksi.

Jos emokanalassa, josta toimitetaan siitosmunia hautomoon, on varmistettu salmonellatartunta, kunnaneläinlääkäri ottaa liitteen 1 kohdan 5 mukaisesti näytteitä hautomon tuotantoympäristöstä tartunnan esiintymisen selvittämiseksi. Kunnaneläinlääkäri ottaa samoin näytteitä, jos emokasvattamossa tai kasvattamossa, johon hautomosta on toimitettu untuvikkoja, on todettu salmonellatartunta, ellei hautomon mahdollisuutta toimia tartunnanlähteenä voida muutoin sulkea varmuudella pois.

16 §

Lisänäytteenotto muussa pitopaikassa todettaessa salmonella hautomossa

Jos hautomon tuotantoympäristöstä 11 §:n mukaisesti otetun näytteen tutkimuksessa on todettu salmonellabakteeri, kunnaneläinlääkäri ottaa tarvittaessa näytteitä emokanaloista, joista on toimitettu siitosmunia hautomoon, ja emokasvattamoista tai kasvatamoista, joihin on toimitettu untuvikkoja hautomosta. Näytteenottotarvetta arvioitaessa huomioidaan salmonellalöydöksen sijaintipaikka hautomossa sekä hautomon näytteenottotiheys. Näytteenotto suoritetaan samalla tavalla kuin kyseessä olevan pitopaikan virallinen perusnäytteenotto.

17 §

Lisänäytteenotto epäiltäessä rehun salmonellasaastumista

Jos pitopaikkaan toimitetun rehun perustelusti epäillään sisältävän salmonellaa johtuen rehusta jossain tuotanto- tai jakeluvaiheessa todetusta salmonellabakteerista, on pitopaikan rehuvarastoista ja rehunjakelulaitteistosta otettava rehuympäristönäytteitä liitteen I kohdan 7 mukaisesti. Elintarviketurvallisuusvirasto vastaa näytteenoton järjestämisestä.

Lisäksi kunnaneläinlääkäri ottaa virallista perusnäytteenottoa vastaavat näytteet pitopaikan kaikista parvista. Jos rehuympäristönäytteissä todetaan salmonellabakteeri, mutta parvissa ei, on parvien näytteenotto uusittava sen jälkeen, kun saastuneen rehun käyttö linnuille on lopetettu.

18 §

Lisänäytteenotto muun epäilyn johdosta

Jos salmonellatartunta todetaan muussa pitopaikan eläimessä kuin broilerissa tai kalkkunassa, pitopaikassa otetussa tuotantoympäristönäytteessä taikka henkilössä, joka asuu tilalla vakituisesti tai osallistuu pitopaikan eläinten hoitoon, on kunnaneläinlääkärin suoritettava virallinen näytteenotto pitopaikassa. Näytteenotto suoritetaan vastaavalla tavalla kuin pitopaikan virallinen perusnäytteenotto.

Jos kunnaneläinlääkäri epäilee pitopaikan linnuissa salmonellatartuntaa kliinisten oireiden tai muun kuin edellä mainittujen syiden takia, on hänen suoritettava virallinen näytteenotto pitopaikassa. Näytteenotto suoritetaan vastaavalla tavalla kuin pitopaikan virallinen perusnäytteenotto.

Jos pitopaikan linnuissa epäillään Salmonella Gallinarium tai Salmonella Pullorum -tartuntaa, on näytteenotossa ja näytteiden tutkimisessa käytettävä 7 §:ssä säädetystä poiketen näiden bakteereiden tutkimiseen soveltuvia menetelmiä.

19 §

Lisänäytteenotto epäiltäessä virheellistä tutkimustulosta

Jos pitopaikassa otetun näytteen tutkimuksessa on varmistettu salmonellabakteeri, mutta kunnaneläinlääkäri epäilee Elintarviketurvallisuusviraston tai muun laboratorion ilmoittaman laboratorionkontaminaatioepäilyn tai muun vastaavan syyn takia, että tulos on virheellinen, hän suorittaa pitopaikassa uusintänäytteenoton liitteen I kohdan 8 mukaisesti.

Jos pitopaikasta salmonellan varalta otetun näytteen tutkimustulos on kielteinen, mutta kunnaneläinlääkäri epäilee, että tulos on virheellinen, hän suorittaa pitopaikassa uusintänäytteenoton liitteen I kohdan 8 mukaisesti.

Kunnaneläinlääkäri ottaa 1 ja 2 momentissa mainittujen näytteiden lisäksi näytteeksi vähintään viisi satunnaisesti valittua lintua. Linnut toimitetaan tutkittavaksi mikrobilääkejäämien varalta Elintarviketurvallisuusvirastoon tai Elintarviketurvallisuusviraston hyväksymään laboratorioon, jonka pätevyys-

alueeseen kyseiset tutkimukset kuuluvat. Näytteitä ei kuitenkaan tarvitse tutkia, jos 1 tai 2 momentissa tarkoitetuissa näytteissä on todettu salmonella.

5 luku

Rajoittavat määräykset ja tartunnan hävittämistoimenpiteet

20 §

Rajoittavat määräykset

Jos laboratoriotutkimuksessa on todettu salmonellabakteeri emokanalasta, emokasvatamosta tai kasvattamosta lintujen pitotiloista, rehuvarastosta tai rehunjakelulaitteesta otetussa näytteessä, kunnaneläinlääkäriin on annettava salmonellapositiviseksi todetulle pitopaikalle päätös rajoittavista määräyksistä. Kunnaneläinlääkäriin on annettava päätös rajoittavista määräyksistä jo ennen pitopaikan näytteiden laboratoriotutkimuksia, jos on perusteltu syy epäillä salmonellatartuntaa pitopaikassa.

Rajoittavilla määräyksillä kielletään lintujen vastaanotto pitopaikkaan, siirtäminen pitopaikan eri rakennusten välillä ja siirtäminen pitopaikasta lukuun ottamatta luovuttamista teurastettavaksi lihantarkastuksesta annetun maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (38/EEO/2006) mukaisesti tai hävitettäväksi tai käsiteltäväksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta, jäljempänä sivutuoteasetus, mukaisesti. Lisäksi kielletään munien luovuttaminen haudottavaksi ja käytettäväksi muutoin kuin munatuotteita valmistavassa laitoksessa pastöroitaviin munatuotteisiin tai hävitettäväksi tai käsiteltäväksi sivutuoteasetuksen mukaisesti. Päätöksessä annetaan myös määräykset muista salmonellan hävittämisestä ja leviämisen estämiseksi välttämättömistä toimenpiteistä.

Jos kunnaneläinlääkäri tarkastuksen jälkeen toteaa, että pitopaikan eri parvia ja osia voidaan pitää erillisinä epidemiologisina yk-

sikköinä, voidaan päätös rajoittavista määräyksistä antaa koskemaan vain sitä parvea ja osaa, jossa salmonellatartunta on todettu. Parvia voidaan pitää erillisinä epidemiologisina yksikköinä, jos eri parvien hoitamisessa käytetään eri suojajalkineita ja -vaatteita, ja jos eri parvien välillä ei ole suoraa yhteyttä rehunjakolaitteiden tai muiden laitteiden ja välineiden välityksellä. Lisäksi jos salmonellatartunta on rehuvälitteinen, on parvien rehun tultava eri siiloista tai varastoista. Kunnaneläinlääkäriin on kuitenkin otettava näytteet pitopaikan kaikista muista parvista 14 § mukaisesti. Jos parvissa todetaan salmonellaa, on rajoittavat määräykset ulotettava koskemaan myös niitä.

21 §

Rajoittavien määräysten peruuttaminen

Kunnaneläinlääkäri peruuttaa perustellun epäilyn takia annetun päätöksen rajoittavista määräyksistä, jos pitopaikassa suoritetussa näytteenotossa ei ole todettu salmonellabakteeria. Jos salmonellabakteeri on todettu vain rehu- tai rehuympäristönäytteissä, kunnaneläinlääkäri peruuttaa rajoittavat määräykset, kun parvien näytteenotto on uusittu 17 §:n 2 momentin mukaisesti. Muutoin kunnaneläinlääkäri peruuttaa salmonellabakteerin toteamisen takia annetun päätöksen rajoittavista määräyksistä, jos Elintarviketurvallisuuksiviraston 8 §:n mukaisessa varmistustutkimuksessa ei todeta salmonellabakteeria tai jos 19 §:ssä tarkoitettujen uusintänäytteen salmonella- ja mikrobilääkejäämätutkimustulos on kielteinen tai kun seuraavat toimenpiteet on suoritettu:

1) tilat, joissa rajoittavien määräysten alaista parvea on pidetty, on tyhjennetty, sekä tilat ja välineet on puhdistettu ja desinfioitu kunnaneläinlääkäriin hyväksymän suunnitelman mukaisesti;

2) lintujen ulosteet, käytetyt kuivikkeet ja tuotantotiloihin jäljelle jääneet rehut on poistettu lintujen pitotiloista ja käsitelty siten, että salmonellatartunnan leviäminen voidaan estää, ulosteiden ja käytettyjen kuivikkeiden käsittelyssä tai hävittämisessä on lisäksi noudatettava sivutuoteasetuksen vaatimuksia;

3) tiloista on otettu pintapuhtaustäytteet

liitteen I kohdan 6 mukaisesti virallisena näytteenottona, ja salmonellatutkimuksen tulokset ovat kielteiset; sekä

4) lisäksi tapauksissa, joissa rehusta tai rehuympäristönäytteistä on todettu salmonella, rehuvarasto ja rehujen käsittelylaitteisto on puhdistettu ja desinfioitu sekä rehuympäristönäytteenotto on uusittu viranomaisnäytteenottona liitteen I kohdan 7 mukaisesti, ja salmonellatutkimuksen tulokset ovat kielteiset.

Määräysten peruuttamisen yhteydessä kunnaneläinlääkäri tarkistaa pitopaikan tuotantotapojen hygieenisyyden ja tautisuojausten toimivuuden sekä antaa tarvittaessa neuvoja korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

22 §

Taudin hävittämistoimenpiteet hautomossa

Hautomossa, jossa salmonellabakteereita on todettu, on suoritettava perusteellinen puhdistus ja desinfiointi kunnaneläinlääkärin hyväksymän suunnitelman mukaisesti ja ryhdyttävä muihin tarpeellisiin toimiin tartunnan hävittämiseksi. Pesun ja desinfiation jälkeen hautomossa on otettava liitteen I kohdan 6 mukaisesti pintapuhtausnäytteet virallisena näytteenottona.

Jos salmonellatartunnan saaneen emoparven munimia siitosmunia tai niistä kuoriutuneita untuvikkoja on hautomossa, on ne poistettava hautomosta ja hävitettävä tai käsiteltävä sivutuoteasetuksen vaatimusten mukaisesti.

Lisäksi kunnaneläinlääkäri tarkistaa hautomon tuotantotapojen hygieenisyyden ja tautisuojausten toimivuuden sekä tarvittaessa antaa neuvoja korjaavien toimenpiteiden toteuttamisesta.

6 luku

Tartunnanlähteen ja tartunnan levinneisyyden selvitys

23 §

Epidemiologinen selvitys

Jos pitopaikassa on todettu salmonellatartunta, läänineläinlääkäri tekee selvityksen

salmonellatartunnan mahdollisesta lähteestä ja sen mahdollisesta leviämisestä alkuperäisestä lähteestä ja pitopaikasta, jossa tartunta on todettu. Epidemiologisen selvityksen perusteella on tarvittaessa toteutettava pitopaikoissa myös muita kuin 14—18 §:ssä mainittuja lisänäytteenottoja.

24 §

Rehujen salmonellanäytteenotto

Jos pitopaikassa on todettu salmonellatartunta, on siipikarjan rehusta otettava näytteitä salmonellatutkimukseen tartunnanlähteen selvittämiseksi, jollei rehujen osuutta tartunnan lähteenä voida varmuudella sulkea pois tai jollei rehua ole jo muutoin todettu tartunnanlähteeksi. Kunnaneläinlääkärin on tällöin ilmoitettava salmonellatartunnasta Elintarviketurvallisuusvirastolle, joka vastaa rehujen näytteenoton järjestämisestä. Rehunäytteet otetaan siilosta, säkistä tai muusta rehujen varastointipaikasta.

Jos 1 momentissa tarkoitetuissa näytteissä todetaan salmonellaa, läänineläinlääkäri selvittää yhteistyössä Elintarviketurvallisuusviraston kanssa salmonellabakteerien mahdollisen lähteen.

7 luku

Tietojen kerääminen ja ilmoittaminen

25 §

Pitopaikoissa kerättävät tiedot

Emokasvattamoissa, emokanaloissa ja kasvattamoissa on pidettävä eri kasvatusvaiheessa olevista parvista ja niiden lintumäärästä luetteloa, josta selviää niiden saapumispäivä pitopaikkaan ja alkuperäpitopaikka, vastaanotettujen lintujen lukumäärä, ikä tai kuoriutumispäivä ja lintujen teurastus- tai lopetuspäivä. Parven saapumisesta pitopaikkaan on ilmoitettava kunnaneläinlääkärille kahden viikon kuluessa saapumisesta. Saapumisajankohdista pitopaikkaan voidaan vaihtoehtoisesti myös toimittaa kunnaneläinlääkärille etukäteen suunnitelma seuraavaa kalenterivuotta varten. Lisäksi pitopaikan on pyydettyäessä toimitettava yhteenvedo edellisen

vuoden parvimääristä Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Hautomossa siitosmunista on pidettävä luettelo, josta selviää, mistä emoparvesta siitosmunat ovat peräisin, mihin kasvattamoon siitosmunista kuoriutuneet untuvikot on toimitettu ja untuvikkojen luovutusajankohta. Hautomosta luovutettujen untuvikkojen mukana on kasvattamoon lähetettävä tieto, josta voidaan selvittää, minkä emoparven munista untuvikot ovat kuoriutuneet.

Edellä 1—2 momentissa säädetyt luettelot on säilytettävä pitopaikassa vähintään kaksi vuotta. Luettelot ja muut tässä asetuksessa tarkoitettua valvontaa varten tarvittavat tiedot on esitettävä kunnaneläinlääkärille valvontakäynnin yhteydessä ja pyydettyä läänineläinlääkärille.

26 §

Kunnaneläinlääkärin keräämät tiedot

Kunnaneläinlääkäri pitää luetteloja pitopaikoista tulleista ilmoituksista, valvontakäynteistä, virallisista näytteenotoista, tuotantohygieniaa koskevista tarkastuksista, annetuista ohjeista ja kehotuksista sekä rajoittavien määräysten antamisesta ja peruuttamisesta. Nämä tiedot ilmoitetaan läänineläinlääkärille vastustettavista eläintaudeista ja eläintautien ilmoittamisesta annetun maa- ja metsätalousministeriön eläinlääkintä- ja elintarvikeosaston päätöksen (1346/1995) 8 §:ssä tarkoitettuna kuukausi-ilmoituksen yhteydessä.

27 §

Laboratorioiden keräämät tiedot ja niitä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Tutkimuksia suorittavan laboratorion on pidettävä luetteloja tässä asetuksessa säädettyjen näytteiden tutkimisesta ja tutkimustuloksista.

Laboratorion on ilmoitettava kaikkien tässä asetuksessa säädettyjen näytteiden tutkimustuloksista pitopaikan omistajalle tai haltijalle sekä todetusta salmonellalöydöksestä välittömästi pitopaikan omistajalle tai haltijalle ja pitopaikkaa valvovalle kunnaneläinlääkärille. Laboratorion on kuukausittain

toimitettava tiedot kaikista tässä asetuksessa säädetyistä näytteistä ja tutkimustuloksista Elintarviketurvallisuusvirastolle. Lisäksi laboratorion on vuosittain toimitettava seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä Elintarviketurvallisuusvirastolle yhteenveto, johon sisältyy tiedot tutkittujen pitopaikkojen ja parvien lukumäärästä ryhmiteltyinä eläinlajin, polven ja tuotantovaiheen mukaisesti.

28 §

Elintarviketurvallisuusviraston ilmoitusvelvollisuus

Elintarviketurvallisuusvirasto ilmoittaa salmonellalöydöksen varmistamisesta välittömästi pitopaikan sijaintialueen läänineläinlääkärille, pitopaikkaa valvovalle kunnaneläinlääkärille, näytteen lähettäneelle laboratoriolle ja pitopaikan omistajalle tai haltijalle.

29 §

Elintarviketurvallisuusviraston keräämät tiedot

Elintarviketurvallisuusvirasto toimittaa salmonellavalvontaohjelmaa koskevat tiedot vuosittain tiettyjen zoonosien ja niiden aiheuttajien seurannasta, neuvoston päätöksen 90/424/ETY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 92/117/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/99/EY 9 artiklassa tarkoitettuun raporttiin.

8 luku

Erinäiset säännökset

30 §

Kustannukset ja korvaukset

Tässä asetuksessa tarkoitetuista perusnäytteenotoista ja näytteiden tutkimuksista aiheutuvista kustannuksista vastaa pitopaikan omistaja tai haltija.

Lisänäytteenottoon sisältyvien näytteiden näytteenotto- ja tutkimuskustannukset maksetaan valtion varoista lukuun ottamatta 17 ja 21 §:n mukaisia rehuympäristönäytteitä.

Tartunnan hävittämiseksi tarvittavien desinfektio- ja puhdistustoimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista vastaa pitopaikan omistaja tai haltija.

31 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2010. Asetuksen 17 § 1 momentti tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä toulukuuta 2010.

Tällä asetuksella kumotaan kanojen, broilereiden ja kalkkunoiden salmonellavalvontaohjelmasta 13 päivänä joulukuuta 2006 an-

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2009

nettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (1148/2006) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

32 §

Siirtymäsäännökset

Tämän asetuksen voimaantullessa olemassa olevien parvien näytteenotossa voidaan niiden loppuvaiheen ajan käyttää ennen tämän asetuksen voimaantuloa käytössä olleita menetelmiä.

Laboratorion ei tarvitse toimittaa 27 §:ssä mainittua vuosittaista yhteenvetoa Elintarviketurvallisuusvirastolle vuoden 2009 tutkimustiedoista.

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Eläinlääkintöneuvos Terhi Laaksonen

NÄYTTEENOTTOMENETELMÄT

Näytteiden pakkaamisesta ja lähettämisestä on sovittava erikseen tutkimuksen suorittavan laboratorion kanssa. Näytteet on lähetettävä laboratorioon ensisijaisesti näytteenottopäivänä. Jos tämä ei ole mahdollista, näytteet on säilytettävä jäädytettynä ennen lähettämistä. Näytteiden tutkiminen laboratoriossa on aloitettava viivytyksettä, kuitenkin viimeistään 72 tunnin sisällä näytteenotosta.

1. Näytteenotto emokasvattamon untuvikoista

Untuvikkoparvesta on otettava näytteitä välittömästi parven saavuttua emokasvattamoon. Näytteeksi on otettava untuvikkojen kuljetuslaatikoista kymmenen aluspaperia hautomosta samanaikaisesti saapuvaa parvea kohti. Aluspaperit on taiteltava kokoon ja viisi paperia on pantava samaan muovipussiin. Jos kuljetuslaatikoissa käytetään muuta alusmateriaalia kuin paperia, on vastaavasta määrästä laatikoita otettava näytteeksi alusmateriaalia, jota voidaan yhdistää kahdeksi yhteisnäytteeksi. Jos kuljetuslaatikoissa ei käytetä alusmateriaalia, laatikoiden pohjista on otettava yhteensä kymmenen sivelynäytettä, jotka yhdistetään kahdeksi yhteisnäytteeksi. Sivelynäytteet on otettava yhteensä vähintään 1 m²:n pinta-alalta. Sivelynäytteenotossa käytetään steriilejä kostutettuja näytteenottosieniä, kankaita, vaahtomuovikuutioita tai sideharsotaitoksia.

2. Tossunäytteiden ottaminen

Näytteenotossa käytettävien tossujen on oltava imukykyisiä. Tossunäytteen ottamiseen voidaan käyttää myös imukykyistä putkilosukkaa tai putkiloharsoa.

Tossut on kostutettava ennen näytteenottoa. Kostutukseen voidaan käyttää puhdasta ihmisten kulutettavaksi kelpavaa juomavettä, steriiliä vettä tai erityistä kostutusliuosta (0.8 % NaCl, 0.1 % peptonivesi).

Emokasvatusparven näytteenotossa sekä broileri- ja kalkkunakasvatusparven omistajan tai haltijan suorittamassa näytteenotossa käytetään kahta tossuparia. Näytteenottoa varten tutkittavan parven pitotilan ala jaetaan kahteen sektoriin. Kummallakin sektorilla kävellään yhdellä tossuparilla siten, että koko sektorin alue tulee huomioitua. Kumpikin tossupari pannaan erilliseen muovipussiin ja tutkitaan laboratoriossa erikseen. Poikkeuksena tossuparit yhdistetään yhdeksi yhteisnäytteeksi kasvattamoissa, joista luovutetaan siipikarjanlihaa vain suoraan kuluttajalle.

Emokanalan parven näytteenotossa sekä broileri- ja kalkkunakasvatusparven virallisessa näytteenotossa käytetään yhtä tossuparia. Tossuparilla kävellään koko tutkittavan parven pitotilan ala.

3. Ulostenäytteenotto kasvattamoissa, joista luovutetaan siipikarjanlihaa vain suoraan kuluttajalle

Broileri- tai kalkkunakasvattamossa, josta luovutetaan siipikarjanlihaa suoraan kuluttajalle, voidaan parvien näytteenotossa käyttää kohdassa 2 kuvattua tossumenetelmän sijasta ulostenäytteenottoa. Tällöin jokaisesta parvesta kerätään satunnaisena otantana tuoreista ulosteista 100 kappaletta vähintään 1 gramman painoista osanäytettä. Kaikki osanäytteet yhdistetään yhdeksi näytteeksi ja pannaan samaan muovipussiin.

4. Sivelypölynäytteenotto emokanalassa ja kasvattamossa

Sivelypölynäytteenottoon käytetään yhtä tai useampaa kostutettua kangasta tai sientä, joiden yhteispinta-ala on vähintään 900 cm². Pölynäyte kerätään useasta kohtaa parven pitotilan sisäpuolen vaaka- tai pystysuorilta pinnoilta, joissa on näkyvää pölyä. Pölyä on kerättävä niin paljon, että käytetyt kankaat tai sienet ovat kauttaaltaan pölyssä. Kaikki saman parven kankaat tai sienet pannaan samaan muovipussiin.

5. Näyte hautomon tuotantoympäristöstä

Tuotantoympäristöstä otettavien näytteiden tarkoituksena on seurata salmonellan esiintymistä hautomossa tuotannon aikana. Näytteenottoon sisällytetään pölynäytteitä ja sivelynäytteitä. Sivelynäytteet otetaan steriilillä kostutetulla näytteenottosienellä, kankaalla, vaahtomuovikuutiolla tai sideharsotaitoksella hautomon pintarakenteista.

Näytteenottosuunnitelman laatimisessa on huomioitava erityisesti siitosmunien eri käsittelyvaiheet, sekä salmonellabakteerien leviämisen kannalta oleelliset kohdat. Näytteiden tulee riittävässä määrin edustaa hautomon eri osia (esimerkiksi munien vastaanotto- ja säilytystilat, hautomakoneet, untuvikkojen käsittely- ja säilytystilat, kulkukäytävät, ilmastointiputket, viemärit, kuorijakoneiden rakenteet).

Pölynäytteenotossa kerätään untuvapölyä erikseen kuorimahuoneesta ja untuvikkojen lajitteluhuoneesta. Yhden pölynäytteen koko on n. 10—15 grammaa.

Kohtien, joista näytteet on otettu, tulee olla selvitetävissä näytteiden läheteestä. Näytteet on säilytettävä tutkimushetken saakka hyvin suljettuna, valolta suojattuna ja viileässä sekä toimitettava viivytyksettä tutkimuslaboratorioon.

6. Pintapuhtausnäyte

Pintapuhtausnäytteenoton tarkoituksena on varmistaa pesu- ja desinfektioimenpiteiden onnistuminen. Näytteet on otettava sivelynäytteinä steriilillä kostutetulla näytteenottosienellä, kankaalla, vaahtomuovikuutiolla tai sideharsotaitoksella pitopaikan rakenteista salmonellan toteamisen vuoksi tehtyjen pesu- ja desinfektioimenpiteiden jälkeen. Näytteet otetaan vasta, kun tilat ovat silminnähten puhtaat ja kuivat.

Puhtausnäytteet on otettava pitopaikan pintarakenteista, erityisesti salmonellan pesiytymisen kannalta oleellisista kohdista. Näytteiden tulee riittävässä määrin edustaa pitopaikan eri osia (esimerkiksi rakenteiden saumat, erilaiset kulmaukset, ilmastointikanavien aukot, viemärit). Näytteet on säilytettävä tutkimushetken saakka hyvin suljettuna, valolta suojattuna ja viileässä sekä toimitettava viivytyksettä tutkimuslaboratorioon.

7. Rehuympäristönäyte

Rehuympäristönäytteitä otetaan n. 5—20 jokaista pitopaikan rehujärjestelmää kohden. Näytteet otetaan kostutetulla sienellä, kankaalla tai vaahtomuovikuutiolla hankaamalla tutkittavaa kohdetta voimakkaasti. Näytteet pakataan yksittäin muovipusseihin.

Näytteitä otetaan soveltuvin osin seuraavista kohteista:

Rehusiihot

- siilojen alaosasta rehuspiraalin lähtöpesästä ja / tai sulkupellin päältä
- siilojen katon sisäpinta/sykloni tai pölyputken suuaukko/pölypussi

Viljankuivaajat

- jos epäilyksenalaista rehua on varastoitu tai käsitelty viljankuivaajassa; viljankuivaajan kaatosuppilon reunat, pystyelevaattori sekä varastointiin käytetyn siilon yläosa (kansiluukku)

Rehunkäsittelylaitteet

- rehusekoittajan / myllyn syöttösuppilo
- rehusekoittajan sisäpinta
- rehuvaaka; päällystä ja punnitussäiliön sisäosa

Ruokintalaitteet

- ruokkijoiden täyttösuppiloiden sisäpinnat
- ruokkijoille johtavat rehun alastuloputkien lähdöt rehuspiraalilta hallissa.

8. Uusintanäytteenotto epäiltäessä virheellistä tutkimustulosta

Parvesta otetaan viisi paria tossunäytteitä. Kukin tossupari pannaan erilliseen muovipussiin ja tutkitaan erikseen. Lisäksi otetaan kaksi sivelypölynäytettä kohdan 4 mukaisesti. Pölynäytteet pannaan erillisiin muovipusseihin ja tutkitaan erikseen. Jos pitopaikassa ei ole riittävästi näkyvää pölyä, otetaan pölynäytteiden sijasta kaksi lisätossuparia, jotka tutkitaan erikseen.

N:o 1174

Maa- ja metsätalousministeriön ilmoitus

maa- ja metsätalousministeriön asetuksesta kotieläinten jalostusaineksen maahantuonnissa annettavasta selvityksestä annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2009

Maa- ja metsätalousministeriö ilmoittaa Suomen säädöskokoelmasta 25 päivänä helmikuuta 2000 annetun lain (188/2000) 4 §:n nojalla:

Maa- ja metsätalousministeriö on antanut seuraavan asetuksen:

Asetuksen nimike	MMM:n määräys- kokoelman n:o	antopäivä	voimaantulo- päivä
MMMa kotieläinten jalostusaineksen maahantuonnissa annettavasta selvityksestä annetun maa- ja metsätalousministeriön päätöksen muuttamisesta	24/09	17.12.2009	1.1.2010

Edellä mainittu asetus on julkaistu maa- ja metsätalousministeriön määräyskokoelmassa. Asetus on saatavissa maa- ja metsätalousministeriön kirjaamosta, osoite (Mariankatu 23, Helsinki), PL 30, 00023 Valtioneuvosto, puhelin (09) 1605 2289.

Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2009

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

Maatalousylitarkastaja Tauno Junttila

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJÄ: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1171—1174, 4 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2009

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904